

IV Kansalainen vaikuttajana

12 Puolueita ja politikointia

s.137

1. **Laadi luettelo Suomen poliittisista puolueista. Alleviivaa nykyiset hallituspuolueet ja ympyröi oppositiopuolueet.**

RATKAISU:

Hallituksessa (2016): Keskusta, kokoomus ja perussuomalaiset.

Oppositiossa SDP, vihreät, vasemmistoliitto, KD ja RKP.

Puoluerekisteristä löytyvät muut pikkupuolueet www.om.fi.

2. **a) Mitä poliittisia jakolinjoja Suomessa on?**
 - b) Millaiset arvot niiden ääripäissä puolueita erottavat?**
 - c) Mistä eri syistä osa poliittisista jakolinjoista on lieventynyt?**

RATKAISU:

a) oikeisto–vasemmisto -jako, konservatismi–liberalismi -jako, sosialistinen–ei-sosialistinen, kaupunki–maaseutu -jako, kasvukeskus–syrjäseutu -jako, EU-myönteinen–EU-kriittinen -jakolinja.

b) oikeisto–vasemmisto

oikeisto: yksilön vastuu omasta hyvinvoinnista, yrittämisen vapaus, valtion pieni rooli, kannustavuus (esim. matalat verot), mahdollisuuksien tasa-arvo

vasemmisto: tasa-arvoja sen lisääminen (vähemmistöjen ja huono-osaisten puolustaminen), sosiaalinen oikeudenmukaisuus, valtion rooli suuri, hyvinvointivaltio - verot hyväksytään

konservatismi–liberalismi

konservatismi: perinteet, hitaat muutokset, koti, uskonto, isänmaa + muut vanhoilliset moraaliarvot

liberalismi: yksilön oikeudet ja vapaudet, uudistukset positiivisia, suvaitsevaisuus ja vapaamielisyys suhteessa moraaliarvoihin ja vähemmistöihin

kansainvälisyys–kansallismielisyys

kansainvälisyys: EU, kansainvälinen yhteistyö, vieraat kulttuurit kiinnostavat, ulkomailla opiskelu ja työskentely, kontaktit ulkomaalaisiin

kansallismielisyys: nationalismi, kiinnostus Suomeen ja sen kulttuuriin ja historiaan, maanpuolustus ja siinä oma vastuu, maahanmuuttokritiikki

ekologiset arvot–taslouskasvu ja kulutus

ekologiset arvot: ympäristö, luonnonsuojelu, kierrätys, kulutuskulttuurin vastustaminen, yritysten suitsiminen ympäristön nimissä

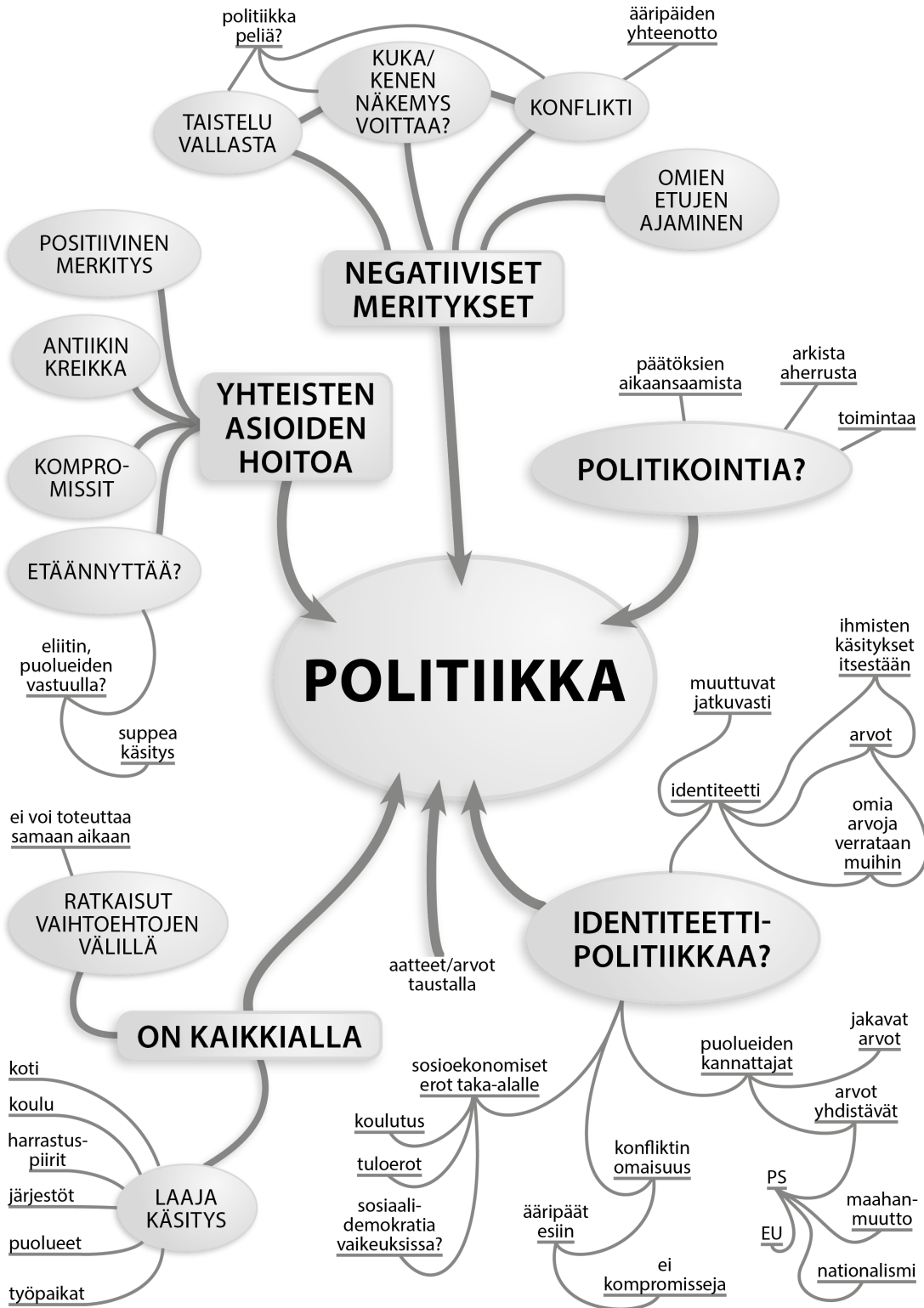
talouskasvu ja kulutus: lisää tuotantoa = lisää talouskasvua, tuo työpaikkoja, kulutus hyvä asia, talouskasvun nimissä voidaan tinkiä ympäristönormeista (esim. liito-oravat)

c) Yhteiskunta on muuttunut ja Suomi keskiluokkaistunut. Puolueista on tullut yleispuolueita. Maaseutu–kaupunki -vastakohtaisuuden tilalle tullut kasvukeskus–syRJäseutu -asetelma. Vastakohtaisuudet eivät ole kadonneet vaan muuttuneet.

3. Tee käsittekartta aiheesta politiikka.

RATKAISUEHDOTUS:

4. Mitä on poliittinen lukutaito? Mistä erot siinä johtuvat?

RATKAISU:

Politiikan lukutaito merkitsee tietoja politiikasta ja kykyä tulkita poliitikkojen lausuntoja ja puheita, myös taitoa lukea "rivien välistä" se mitä ei suoraan sanota. Kansalaisten väliset erot politiikan lukutaidossa ovat kasvaneet ja kasvavat edelleen.

5. Ota kantaa väitteeseen: puolueita on vaikea erottaa toisistaan.

RATKAISU:

Mielipidekysymys. Arjen tasolla päätöksenteossa puolueiden erot voivat näkyä, samoin puolueohjelmissa. Toisaalta yleispuolueet pyrkivät miellyttämään kaikkia ja kaikki kannattavat esim. ympäristöarvoja yrittäjyyttä. Puolueiden arvoissa ja tavoitteissa on eroja, mutta niiden näkeminen vaatii politiikan lukutaitoa ja kiinnostusta politiikkaa kohtaan.

6. Valitse yksi puolue. Mene sen sivuille internetissä ja etsi, mitä arvoja puolue omassa puolueohjelmassaan korostaa.

RATKAISU:

Tietoja voi etsiä seuraavilta sivuilta:

www.keskusta.fi www.sdp.fi www.kokoomus.fi www.vihreat.fi www.kd.fi www.rkp.fi
www.perussuomalaiset.fi www.vasemmisto.fi

